

**Uchwała nr XXIV/245/25
Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach**

z dnia 25 listopada 2025 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji w przedmiocie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy
Czechowice-Dziedzice**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 6 ust. 2, art. 9 ust. 2 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

**Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach
uchwała:**

§ 1. 1. Petycję w przedmiocie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice w zakresie aktualizacji prawa miejscowego dotyczącego funkcjonowania dwóch pomników przyrody na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice uznaje się za zasadną z przyczyn określonych w uzasadnieniu.

2. Uznaje się Radę Miejską w Czechowicach-Dziedzicach za niewłaściwą do rozpatrzenia petycji w przedmiocie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice w zakresie wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska szczegółowych zapisów dotyczących ochrony pomników przyrody, z przyczyn określonych w uzasadnieniu.

3. Przekazuje się petycję do Burmistrza Czechowic-Dziedzic, jako organu właściwego do rozpatrzenia petycji, w części określonej w ust. 2.

§ 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie rozpatrzenia petycji oraz do przekazania petycji.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Damian Żelazny

Uzasadnienie

Do Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach wpłynęła petycja w przedmiocie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice.

Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach na sesji w dniu 30 września 2025 r. przekazała ww. petycję do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem rozpatrzenia i zaproponowania sposobu jej załatwienia.

Po analizie petycji stwierdza się, co następuje:

Wnoszący petycję zwraca się do Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach o podjęcie następujących działań:

- 1) aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania dwóch pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice celem dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,
- 2) wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących ochrony pomników przyrody polegających na: określeniu czasookresu wizytacji — przeglądu w terenie pomników przyrody: raz na rok lub raz na dwa lata podczas której będzie się odbywać: wizualna ogólna ocena stanu zdrowotnego pomnika przyrody, stanu oznakowania pod względem kompletności i widoczności, przestrzegania obowiązujących zakazów i zidentyfikowania potencjalnych potrzeb i działań w celu zapewnienia ochrony oraz zrobienia z tego zapisu — dokumentowania ochrony obiektów.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Wyłączne kompetencje do ustanowienia Lokalnej Formy Ochrony Przyrody przyznane zostały radzie gminy z dniem 1 sierpnia 2009 r. na mocy art. 21 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ww. ustawy, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie ww. przepisu, zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie wcześniejszych upoważnień. Przepis nie precyzował terminu aktualizacji uchwał ustanawiających Lokalne Formy Ochrony Przyrody. W związku z powyższym na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice poza pomnikami przyrody ustanowionymi w drodze uchwały Rady Miejskiej znajdują się również dwa pomniki przyrody ustanowione rozporządzeniem Wojewody Śląskiego.

Obecnie przepisy wskazują co powinna zawierać uchwała dotycząca ustanowienia Lokalnych Form Ochrony Przyrody tj. określać nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególny cel ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.).

Akty prawa miejscowego dotyczące pomników przyrody na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice wydane przed 1 sierpnia 2009 r., posiadają nieaktualne już dane w zakresie podmiotu sprawującego nadzór.

W związku z powyższym uznaje się za celowe opracowanie nowej, zbiorczej uchwały Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice, która pozwoliłaby ujednoczyć obowiązujące regulacje, a także rozwiązać ewentualne niejasności dotyczące nadzoru i kompetencji w zakresie opieki nad tymi obiektami.

Odnosząc się do postulatu wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących ochrony pomników przyrody należy wskazać, że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) sporządzenie gminnych programów ochrony środowiska leży w kompetencjach organów wykonawczych gmin. Zgodnie z przytoczonym przepisem organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1. Z kolei uprawnieniem przyznanym radom gmin jest uchwalenie programów lub zmian do nich, co wynika z art. 18 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

W związku z powyższym, petycję w zakresie wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska szczegółowych zapisów dotyczących ochrony pomników przyrody przekazuje się do Burmistrza Czechowic-Dziedzic, jako organu właściwego do sporządzenia ww. Programu i jego zmian.

Mając powyższe na uwadze Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach uznaje za zasadną petycję w przedmiocie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice w zakresie aktualizacji prawa miejscowego dotyczącego funkcjonowania dwóch pomników przyrody na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice.

Natomiast Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach uznaje się za niewłaściwą do rozpatrzenia petycji w przedmiocie pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice w zakresie wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska szczegółowych zapisów dotyczących ochrony pomników przyrody i przekazuje ją do Burmistrza Czechowic-Dziedzic, jako organu właściwego do rozpatrzenia petycji.